

Entered as Second Class Matter Gen'l Post Office, Ottawa, Ontario, Canada An Independent Journal, published twice every week in English and Magyar languages. - Circulating in the 9 Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.

Printed and published at its Office and place of business 375 Hargrave St. by the Canadian Hungarian News Co. WINNIPEG, Man.

Yearly Subscription \$2. To Foreign Countries \$3.

BRANTFORD BRIDGEMONGERS CALEDONIA CHIPPAWAS CROWLAND FORD CITY FORT WILIAM SALT SPRING GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL NEW WATERFORD NIAGARA FALLS OSKAYOTA OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON QUEBEC ST. CATHARINES STONEY SPRING HILLS STONEY TORONTO WELLSAND WINDSOR

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Újság

Twice a Week CANADIAN HUNGARIAN NEWS Coast to Coast

BEKEVAR CANA CALGARY COALBURST EDMONTON ESTEVAN HALMOK KAPOVAR LEASK LETBRIDGE NOBERT OTTHON PLUNKETT RAYMOND REGINA SASKATON SASKYLL SORHALOM ST. LAZLO SZEFELYFOLD TUNAS VANCOUVER W-KAW WYBURN WHITTFWOOD YORKTON

Az egyetlen kétszer hetente megjelenő független magyar sajtó Kanadában. Az Angol Birodalom legelterjedtebb magyar nyelvű hírlapja, amely mindenkor észak felől védi meg az idegenbe szakadt magyar érdekeket és a kanadai polgárokat megillető jogokat egyaránt képviseli minden honfitársunk számára.

„Kanadai Magyar Újság”

Előfizetési díj egy évre: \$2.00. Az Őszi és a tavaszi kiadások egy-egy évre \$3.00. Szankcionált és kiadói hivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

VOL. XI. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1934., TRIANON 14. JUNIUS 8 PÉNTEK

No. 46 SZAM.

OTTAWA MEGTAGADTA A TOVÁBBI RELIEF-HOZZÁJÁRULÁST

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

Que. A legtöbb vajot termelő tartomány, közel 3,400 tejtellepelel.

Ont. Erőszakból több mint egy billió dollárnyi kincset hoztak felszínre.

Man. 4,304 lakóval 160 ezer tanuló jár évente

Sask. 21 évvel ezelőtt még a North-West Territóriához tartozott.

Alta. 21 millió 16, 850 ezer btrka és 14 millió sertésállománnyal vezet.

B. C. Kikötött évente 89 ezer göcsös kereset fel.

A Moosehorn melletti Wolfrum farm szomszédai még ma is igaztalan tárgyalják az ismeretlen tettesek által öt napra elrabolt kis Betty esetét.

EGY HÉT MULVA CSAK A TARTOMÁNYOK S KÖZIGAZGATÁSI KERÜLETEK SEGÉLYÉT KAPHATJÁK MEG A NINCSTELNEK — EGY ÉS NEGYEDMILLIÓ EMBER ELTÁMASZTÁSÁRA VÉSZÉLYEZTETI A BENNETT-KORMÁNY ELHAMARKODOTT INTÉZKEDÉSE — AZ ALBERTAI RELIEF-SZTRAJK SÍETETTE A PÉNZFORRÁS KIAPADÁSÁT? — TELRE ISMÉT KILATASBA HELYEZTE A BIRODALMI KINGSTAR TÁMOGATÁSÁT GORDON MUNKAÜGYI MINISZTER

Szükszavu, de annál komolyabb tartalmu táviratot kaptak a mult hét végén a kilenc kanadai tartomány kormányai Ottawából. A Gordon birodalmi munkügyi miniszter aláírásával feladott sürgöny elrontotta még azoknak az ünnepi hangulatát is, akik a király nevenapja folytán két napos munkaszünetet élveztek vasárnap és hétfőn. Arról jobb nem is beszélni, hogy mennyire lehangolta az ország és egy negyedmillió főre becsült munkanélküli lakosságát, akik a lélekarhang szavát vélték kihallani a távirat szövegéből.

Az ottawai távirat szövege szóról-szóra a következő: "Tekintettel arra, hogy a nyár megkezdése közzöttött be ugyszólva egész Kanadában, a birodalmi kormány minisztertanácsa annak érdekében döntött, hogy az 1933-as relief-megegyezést június 15-ig meghosszabbítja. Hiszem, hogy azután a tartományok a saját erejükkel is el tudják látni a nincsteleneket, legalábbis a nyári hónapokra. Gordon munkügyi miniszter."

Beavatott helyen úgy tudják, hogy az ottawai kormány álláspontját az albertai segélyeztetek sztrájkja érlelte meg, vagy legalábbis siettetete. Eltekintve attól a téves kelet-kanadai fel fogástól, mely szerint Nyugaton a városok és a munkások közötti viszonyok a legrosszabbak, az ottawai kormány előbb-utóbb kénytelen lesz valamilyen megoldással véglegesen rendezni a reliefkérdést. A jelenlegi rendszer ugyanis teljes eladósodással fenyegeti az adópénztárakat, viszont megfelelő közmunka-program kidolgozása terén az ottawai kormány olyan tehetetlenséget árul el, hogy nagyobb mértékű állami munkákra egyelőre számítani alig lehet.

A Drumheller és Edmonton vidékén sztrájkoló munkanélküliek követeléseit végül is mákévá tette Brownlee albertai miniszterelnök, viszont Ottawától jelentősebb pénzbeli támogatást kért a javítandó relief kiadásainak fedezésére. Miből? A Gordon birodalmi miniszter haladéktalanul válaszolnia kellett Ottawának, egyuttal kénytelen volt a kormány a többi tartománnyal is közölni azon elhatározását, hogy június 15-ikén megszünteti az ugynevezett "direct relief" pénzbeli támogatásának folyósítását.

A Gordon-féle távirat bevezetése sorai arra vonatkoznak, hogy az ottawai kormány a tartományokkal tavaly köttött megállapodása már március végén lejárt, viszont éppen a lehetetlen munkapiaci helyzet, valamint a hosszú tél következtében csak későbbben meginduló tavaszi munkák miatt május tartománra meghosszabbították annak érvényét. A munkügyi miniszter távirata viszont arra enged következtetni, hogy Ottawában elkerülték a látják az időt, amikor minden segélyezett munka után néz — nem fontolva meg azt, hogy munkálatok minden száz vagy ezer "jelentkezésre alig néhány akad."

A válság súlyosbodása óta folyósított egy harmad relief-hozzájárulást a Fentiek értelmében egy hét mulva megvonja a birodalmi államkincstár. Ezentúl tehát a városok és munkások közötti viszonyok a legrosszabbak, az ottawai kormány előbb-utóbb kénytelen lesz valamilyen megoldással véglegesen rendezni a reliefkérdést. A jelenlegi rendszer ugyanis teljes eladósodással fenyegeti az adópénztárakat, viszont megfelelő közmunka-program kidolgozása terén az ottawai kormány olyan tehetetlenséget árul el, hogy nagyobb mértékű állami munkákra egyelőre számítani alig lehet.

A Drumheller és Edmonton vidékén sztrájkoló munkanélküliek követeléseit végül is mákévá tette Brownlee albertai miniszterelnök, viszont Ottawától jelentősebb pénzbeli támogatást kért a javítandó relief kiadásainak fedezésére. Miből? A Gordon birodalmi miniszter haladéktalanul válaszolnia kellett Ottawának, egyuttal kénytelen volt a kormány a többi tartománnyal is közölni azon elhatározását, hogy június 15-ikén megszünteti az ugynevezett "direct relief" pénzbeli támogatásának folyósítását.

KI VOLT AZ ÁRULÓ?

Ez a nagy kérdés, ami olvasóinkat heteken át izgatti fogja. Legközelebbi számunkban kezdődő regényünkhez hasonló ugyan kevés látott még nyomdrafestést az Óceánnak ezen az oldalán. A végletekig felcsigázott érdeklődés fogja kiésmni ezen új regényünket, mely csupa rejtély, fordulat az 1848-as szabadságharc külföldre száműzött hőseinek életéből.

FORRADALOM EGY MAS VILAGON

című regényünket befejezve, Drumár János mesterműve után egy rövidebb, a meleg nyári estéken is könnyen követhető olvasnivalót keresvén, Farkas Imre naplótörredék alakjában megirt, végtelenül közvetlen elbeszéléseire terelődött a figyelmem. A Londonban lejtárszódtörténetet már azért is nagy szeretettel olvashatják lapunk barátai, mert hiszen hőse a bájos

KUTHY ETELKA

aki édesapjának a szabadságharcban való hősi viselkedése miatt szünet idegenben ette az emigráció keserű kenyérét. Felér a legizgalmasabb kalandorregényvel Farkas Imrénék az a rövid lélekzetű, de nagyszerű emberismerettel kidolgozott írása, melyet azonnal is olvasóink figyelmébe ajánlunk.

A KÉMEK SEREGE

vette körül a magyar nép szabadságharcának vezéreit, miután a csobekből álló bécsi kamarilla ellenünk lázította a nemzetiségeket, majd pedig a tulerben levő orosz gőzhengerrel 1849-ben leverta a dicsőséges magyar honvédeket. Ez a kémhálózat még külföldi számköztetésükbe is követte az emigránsokat és leküzdve minden akadályt, nem nyugodott, míg meg nem nyitott a szerencsétlenek előtt a

BÖRTÖNÖK AJTAJA

Igy került csapdába Kuthy János is, aki Kossuth Apánk üzeneteit csempészte volna be az osztrák elnyomás alatt szenvedő Hazába. Bárha áruházban, eredeti jellemvonásait hosszú évek alatt következtetesen elváltoztatva érkezett a határra Kossuth követe, mégis elfogták és bebörtönözték. Az emigrációban élő magyarok között érthető elkeseredést keltett ez a szomorú hír és — amint Farkas Imre elbeszélése nyomán lapunk regény-barátjai majd élvezettel olvashatják — a vendékvilág benyomalmos körülmények ellenére mégis kiderül, hogy

MIERT FIZETNE 2 CENTNÉL TÖBBET UJSÁGJÁÉRT???

Fényesen szerepeltünk Torontóban!

A VILÁGVÁROS POLGÁRMESTERE SZERINT A KANADAIK TANULHATNÁNAK A MAGYAROKTÓL — EREDETISÉG JELLEMEZTE A MAGYAR FELVONULÁST, MÍG MASOK IDEGEN TOLLAKKAL ÉKESKEDTEK — "TÁMOGATJUK A MAGYAROKAT, MERT MEGBIZHATUNK BENNÜNK" — MONDOTTA EGY VEZETŐ ANGOL ÁLLAMFÉRFI

Május 26-án záródott le a Torontói szászszentendős fenállására emlékeztető ünnepségek első három napja. Július 2, 3 és 4-ik, valamint augusztus 4-5 és 6-ika lesz még az a két kimagasló időpont, melyre nem csupán a legforgalmasabb kanadai város, hanem Ontario, Quebec, sőt az Egyesült Államok területéről is ezerszámra érkeznek az érdeklődők.

A kanadai lapok legtöbbje — természetesen a torontóiakat kivéve — jellemző érdeklenséggel csak néhány sorban szármalt be a májusvégi ünnepségek eseményeiről. Mint az már tudat, ezuttal is a botrányra fektették a fősúlyt és alaposan kiélezték a főkormányzó állítólagos nyers megjegyzését egy rendezési hibával kapcsolatban. A király helyettesét ugyanis öt percet vártatták, míg százezernyi tömegek ünnepelték az egy-szeri torontói kislányból világhírű filmszínésznővé fejlődött Mary Pickfordot: a jubiláló világváros szüleit és egyik legnagyobb büszkeségét.

Magyar szempontból annál nagyobb sikerrel végződött az első ünnepség-sorozat, amelyben a nagyszabású történelmi felvonulásban nemcsak hangos, hanem látványos is olyan eredeti és egyuttal művészi csoportozatban jelentek meg hazalasan öltözött honfitársaink, hogy a hatalmas tömegben mely benyomást keltek. Huszonkét magyar pompás nemzeti viseletben — patolyat fehérben, piros bársony pruszlikban a lányok, borjuszájú ingujban, pazaru himzett dalmányban, fényes csizmában a legények — a magyarokat a legösszehangoltabb, legegységesebb avatták a felvonuló 21 nemzet képviselői közül, kik nem egyszerű felöltöztek az öszinte egyszerűséget ölcso szinpadl hatások kedvéért.

A kivonulás előtt Hornyánszky Miklós neves festőművész hangzó beszédet intézett a Torontói egyetű ünnepelő magyarokhoz, melyben az ily alkalom céljaink érdekében való felhasználását két ponttal okolta meg. Az első legfontosabb az a megjegyzéssel fejezte ki, amit Lord Newton, a nagy magyarbarát angol politikus Hornyánszkyknak mondott, midőn a tíz évvel ezelőtt Angliában élő művész az őz államférfi arcképét festette: "We support the Hungarian

cause, because they are people we can rely upon!" — azaz magyarul: "Támogatjuk a magyar ügyet, mert a magyar népség megbízhatunk".

A felvonulásban való részvétel második okát már mint szakember fejtegette Hornyánszky Miklós, midőn megállapította, hogy nemzeti viseletünk egyuttal kulturális büszkeségünk is. Ez is egyik módja annak, hogy népszerűsítsük az immár minden hozzáférő díszítőművész előtt nagy becsben tartott magyar formákat. Nincs szebb, megindítóbb bizonyítéka nekünk színtestéségnek, szép tulajdonságokban gazdag lelkének, mint a magyaros díszítőkédvből fakadó, eredeti művészi érzék, mely oly sok alkalommal találhat és megbecsülést érdemelhet a mai modern világban is.

A Ft. Forgách László irányítása alatt álló "Katolikus Kör", a Steinmetz Károly lelkes vezetője alatt "Református Ifjúsági Kör" és a Tiszt. Ruzsa Jenő által szervezett ágostai evangélikusok csoportjai alkoták a menet magyar alkotmányát. A legősztébb elismerés hangján emlékezett meg mindenki a felvonuló magyarokról, hiszen a "Toronto Centennial" részéről csekély összegű támogatásán kívül a maguk erejéből hozott áldozatokkal teremtették elő szép ruhákat, melyekből azelőtt alig egy-néhány forgott közközben.

Ugyancsak teljes elismerés hangján nyilatkozik Alley, a "Toronto Centennial" jubiláris ünnepségeknek igazgatója a magyar csoportról: "Nagyon sok dicsőre megjegyzést hallottunk a magyar csoport nagyszerű megjelenéséről, nemkülönben a május 26-iki magyar piknik sikeréről. Ez alkalommal külön is köszönöm, hogy olyan fáradságtalanul szervezte meg a magyar szereplését, mint a National Groups Committee lelkes tagja!" — írja többek között az ünnepségek legfőbb irányítója.

"It was indeed, a great lesson to our native Canadians to see this dignity and impressiveness" — azaz magyarul: "Valóban jó lecke volt az őslakos kanadaiaknak, hogy ezt a méltóságjeljes benyomást láthatták".

Az szoktuk mondani, hogy a magyar vízipólócsapat "világhírű". Érdekes bizonyosság adhatjuk most annak, hogy ez nem túlzás. Az olimpiász után Japánba hívták a magyar pólózókat, most pedig Ausztráliába szóló meghívás érkezett a magyar úszószövetséghez.

Ausztrália állami létének 100 éves jubileumára készül. Nagy ünnepségek lesznek és sportban is óriási eseményeket akarnak Ausztráliában lebonyolítani. Megkérdezték tehát a magyar úszószövetséget, hajlandó volna-e válogatott csapatát Ausztráliába elküldeni, ha a költségek nagyrészt az ünnepség rendezője vállalná.

Mint lapzártakor értesülünk, a magyar vízipólók mégsem

Ausztráliába hívták a magyar vízipólócsapatot

csillagotthatják sportkészségüket Ausztrália jubileumi ünnepein, miután ők maguk képtelenek hozzájárulni a több hónapos utazás költségeihez, a magyar állam pedig már az ídel rossz termés miatt sem segíyezhet a külföldre utazó magyar atlétákat. Így tehát elmarad a magyar vízipólók ausztrálai útja, mely — Kanadán vezetett volna keresztül és bizonyára sok volna eredményt biztosító sok volna színeinknek.

APPONYI UTÓDA: ECKHARDT

Az angolul, franciául, németül, olaszul kitűnően beszélő Eckhardt Tibor magyar revíziós vezető nevezte ki az Óhaza kormányának népszövetségi fődelegátusát. Az ellenzéki politikus megbízására különösen a megszállott területeken osztatlan ö-ömet kellett.

LEGUJABB HIREK

KORSZAKALKOTÓ "Farm Debt" törvényjavaslatot terjesztett be az ottawai kormány június 4-ikén. Az eddig csupán általánosságban ismertetett tervezetre jövő számunkban térünk ki részletesebben, annál is inkább, miután az új törvény segítéket nyújt a gazdáknak, hogy az uszorsók karmaliból megmenekülhessenek.

SHINGEG pusztit Oláhországban és Erdélyben attól tartanak, hogy beazentetik a Székelyföld felé irányított buza-küldeményeket. Allitólak csak órák kérdése, hogy Carol király kénytelen diktálni hatalommal felruházni a hadsereget, hogy a városok felé vándorló vidéki lakosság és rémuralommal elégedetlen tömegek lázadását elfojtsa.

THE PAS észak-kanadai vasuti gőcpontról két és fél millió láb deszkát indítanak utnak Nagybritaniába Churchill kikötőjén keresztül. Ugyancsak több ezer fő marhat irányítanak Churchill felé, amint megindulhat a hajózás a Hudson's Bay jéges vízen. Az új gabona-elvárató szinlítő megtöltve várja az első hajók érkezését.

NEM FIZET több hadiadósságot Anglia az Egyesült Államoknak, azaz érvelvén, hogy a szigetország válságos helyzete nem engedi meg ezt a "fényűzést", midőn a többi európai országok tartozásának nagy részét elengedték.

CORBELL ontariói telep nevet körülhordozták az egész földön az a kapcsolatban, hogy a Dionne család immár két hetes 8 kis kislányát "szerszédítették" a chicagói világvilágállításra. Az orvos egyelőre nem engedi meg a kockázatos vállalkozást, noha hetenként \$2504 ígérték a szegény apának. Megállapították, hogy csak minden 20 évben, illetőleg minden 41 és fél millió újjászültre esik egy-egy ilyen ritka esemény.

A CIMEK osztogatása ellen ugyszólva egyhangulag emelte fel szavát Kanada közvéleménye. A mult héten nyilvánosságra hozott jegyzékből azonban kitént, hogy György király nem politikusok, hanem arra valóban méltó kanadaiakat tüntetett ki. "Sir" előnévvel járó lovagi méltóságot Charles Saunders, a "Marquis" buza töltés felfedezője és Dr. Banting, a cukorbetegséget gyógyító szérum felfedezője kapott.

AZ OLAJKUTATÁS áldozatát esett hét mérnök Oklahoma állam Norman városkaja mellett. A legújabb tudományos módszer alapján, mesterséges földrengések előidézésével, majd pedig a földalatti rétegeknek finom mészerek révén való "kihallgatásával" akarták az olajlelőhelyeket megállapítani, midőn váratlanul felrobbant egy közeli dinamitvaktár és mindannyukat megölték.

ORSZÁGOS eső hullott Nyugat-Kanadában, az idén először. A szákhad egy részét is elpusztította a közmondásosan "aranyat ér" eső, mely szerencsére aránylag kevés vidéket hagyott üszíntelenül. Midőn csak az ariant a kanadai termés mégsem megy egészen veszendőbe, a gabona értéke is esett a tözsdén.

Magyar templomot szentelt Montreal

Két nagy francia-kanadai napilap, a "La Presse" és a "La Patrie", valamint az angolnyelvű "Montreal Daily Herald" terjedelmes cikkeket és három, sőt négy hasábos képeket számolt be arról a bensőséges ünnepségről, mely a St. Lawrence Boulevard újonnan szerzett magyar templomának felszenteléséül új korszakot jelent Magyar-Montreal katolikus hitéletében.

Nem csupán a szokásos szertartásról emlékeznek meg ezúttal a legnagyobb kanadai város vezető lapjai, hanem elismeréssel állapítják meg, hogy a magyarság a mai pártatlanul néhez viszonyok ellenére is áldozatra készen veszi ki részét a vallásos mozgalmakból, melyek révén legkönnyebben megtehető a kapcsolat az újkoradások és az őslakosság között.

"Idegenek betolakodása" ellen oly sok esetben felzúduló Montreal közvéleménye ezúttal mindenképen csak jót hallhatott a katolikus magyarságról, mely leküzdhetetlen látszó akadályok ellenére is végre saját templomába vonulhatott. Még az átalakítást végző francia építésszel is megbeszélte, hogy a magyarok mily önfeledőzósággal segítik a legnehezebb munkáknál, hogy végül is ingyen építőanyagokat szerzett be sok utánajárás árán. Deschamps püspök is fogalmat alkothatott magának a magyar szorgalomról, mert hiszen látogatásokon annyira elmerültek a munkában honfitársaink, hogy észre sem vették jelenlétét. Meg is jegyezte mosolygva: "Ha a magyar a templomán dolgozik, még a püspökével sem ér rá törődni!"

A 450 montreali magyar katolikus család részére készült új templomot május 27-én szentelt fel Deschamps püspök, aki egyúttal 7 kis magyar lányt és 17 fűt bérletét meg. Az ünnepélyes istentiszteletet Ft. LaPorte, a St. Lawrence College igazgatója mondta, míg Ft. Henry Gaboury, a magyarok népszerű plébánosa három nyelven prédikált. A magyar Himnusz szívből jövő elmondása annyira meghatotta Montreal püspökét, hogy a francia szokás ellenére engedélyezte a magyar egyházi énekeket a latin helyett.

A nagy számban megjelent magyarok közül a hivatalos ügyben az Ohazában tartózkodó Dr. Winter Károly főkonzul

nejét, Vazsek Lajos főigazgatót és családját, valamint Mária szociális testvérét említik meg a francia lapok. Külön megemlékeznek arról, hogy Erdős Pál és neje, kik 25 év óta vezető tagjai a montreali magyar kóloniának, töltötték be a bérmaszülői tisztviselői és ezáltal a magyar pionirok és az ifjú magyar nemzedék között is mintegy összekötő hidat épít a "Magyarok Nagyszabonyja" új temploma.

WINNIPEG, Man.
Sikerült műsoros estet rendezett a "Szent István Betegsegélyző Egylet" mult szombaton a "Független Magyar Egylet" új helyiségében. A "Menyasszonytánc" című izig-veig magyar jelenetet mutatták be a jeles műkedvelők, a Belovecz Béla rendezését dicsőre, lendületes előadásban. Hanz Jánosné, Kozlovits Teréz, Lovász Ágnes, Mayer Ann, Reichardt Károlyné, Szabó Józsefné épp oly egygyesen mozgottak a színpadon, mint Borsos József, Gfeller György, Hajdu János, Póczik Gyula, Szabó József és Timár Pista. A sugó szerepét Istvánffy Miklós töltötte be. Az erdélyi szászok és német-magyarok megjelent képviselőivel együtt a legjobb hangulatban szórakozott a termet zsufolásig megtöltött közönség.

A kat. hitközség templomalapjára június 10-én, vasárnap délután nagyszabású pikniket rendez a Szarka-féle "Tourist Cabins" mögötti ligetben, mely az Agricultural College felé vezető villamosokkal érhető el. A helybeli Katolikus Nőegylet e hét péntekjén este 8 órakor a Jarvis Avenuen levő istentisztelet helyiségben gyűlést tart, melyre a tagok pontos megjelölését kéri a **Vezetőség.**

EULER Svéd egyetemi tanár, az 1929. évi kémiai Nobel-díj nyertese, a stockholmi egyetem laboratóriumában egyes gyümölcsök nedvéből olyan anyagot vont ki, amely megvédi az emberi szervezetet a tüdőgyulladás ellen. Ez az anyag a skordut elnevezésű "C" vitaminnal keverten fordul elő, de hatása a "C" vitamintól független. Euler tanár most azon fáradozik, hogy tisztán állítsa elő az új anyagot. — Itt említjük meg, hogy Dr. Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanár volt az első, akitől a "C" vitamint, még pedig hazai édes nemes paprikából.

30 EZER munkásházat épít 60 millió dolláros költséggel egy Leeds angliai iparváros, hogy lakóinak egészséges, tiszta és a lehető legmodernebb környezetet biztosítsa. Miután az építkezést nagyrészt hitelre kezdte meg a szocialista városi tanács, most kénytelen az eddigi házberneke a kétszeresét számitani. Indokolt esetben azonban adnak bizonyos kedvezményt, 300 szegény munkanélküli pedig teljesen ingyen költözhetett az új bérpalotába.

A **JAPÁN** ipari verseny títka nem más, mint hogy a távolkeleti túlszűfolt lakosságú szigetország szorgalmas munkásai átlagosan napi 9 óra 20 percet dolgoznak — az ebédidőt le-

Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAKETET, HÉT ÓRAS MUNKANAPOT A KIHASZNÁLÁS BUNTEZÉSÉT — MUNKÁS-KÉPVISELŐK OTTAWABAI

TOLEDO magyarulkta amerikai iparvárosban sikerrel járt a washingtoni kormány békítés kísérlete, minek eredményeként a sztrájkolók bérkövetelését alapján magasabb fizetésért térhettek vissza munkába. Az évi 200 óras munkaidővel és \$1,300-tól \$1,800-ig terjedő fizetéssel elégedetlen nagy-tavi hajósok, valamint a szövö-, acél és autómobil-ipari munkások általános sztrájkja még mindig fenyeget, noha Johnson NRA diktátor a munkások érdekeit vetette latba minden befolyását.

ONTARIO "Workmen's Compensation Board" állami munkásbiztosítói intézménye 4,452 ipari balesetből kifolyólag teljesítette hivatását május hónapban, ami magasabb minden eddigi kimutatásnál. Tavaly májusban csak 2,851 volt az ipari balesetek száma. Az aránytalan emelkedés okait azt tudják be, hogy a hosszú időn át munkanélkül levők érthetően sokat vesztek a gyakorlatukból.

MUNKANÉLKÜLI biztosításra van mihamarabb szükség, hogy a vásárlóképeség állandósításával még válságos időkben is élvezhesse az emberiség mindazokat a javakat, amelyekkel a technika fejlődése olyan hihetetlen mennyiségben látja el a világot — mondotta Manion ottawai vasutügyi miniszter egyik legutóbbi beszédében.

A **HÁZTARTÁSI** alkalmazottak is komolyan kezdenek szervezkedni. Legutóbb British Columbia-ban a "Trades & Labor Union" keretében külön szakosztályt létesítettek, mely lefektette a mozgalom alapelveit — heti 48 óras munkaidő, háve zetonő és ápolónő havi fizetése a teljes ellátásnak kívül \$35, szakácsnő, szobalány és mindenesé pedig \$30.

17 CENTES órabért fizet a legnehezebb kubikus, valamint cement-munkáért több olyan építési vállalkozó, aki még tulé-

Ujság

A MUNKANÉLKÜLI BAL ESETI-S OREGKORI BIZTOSÍTÁS ORSZÁGOS KI TERJEZTÉSÉT — A KÖZ ÖZEMEK SZÖVETKEZE TEKKÉ ALAKÍTÁSÁT — AZ UZSORA KIIRTASÁTI

te a válság öt esztendejét és ma is kap itt-ott javítási megbízást. Miután a "Minimum Wage" törvény csupán az ipari üzemekben dolgozó munkásokra állapította meg a 25 centes legalacsonyabb munkabér gyanánt, az építőmunkások részéről elhangzó jogos panaszok mindaddig nem találnak meghallgatásra, míg a "Fair Wage Act"-et el nem fogadja a parlament.

A **TŰIPARI** szakmunkások fizetésemelését követelnek Winnipegben. A "Needle Trade Workers Industrial Union" a \$20, va lamint ennél kisebb hetibéret dolgozók fizetését 20 százalékkal, a \$20-on felül keresőket pedig 15%-al szeretné felemeltetni. Arról nem szól a bejelentés, hogy miképen fogja elhelyezni ez a vörös színezetű "juni" azokat a magyar munkásokat, akik a zsidó szabómunkások részére sikerrel végződött sztrájk miatt lefizettek az ugyancsak zsidó munkaadók.

15 CENTES órabér is akad a buszipari üzemekben, bárha az átlag inkább megközelíti a 20 centet. A munkásság kiszíjpoló zászában és a fogyasztókönzéség kihasználásában az ottawai vizsgálat értelmében a Canada Packers vállalat vezet, bárha abban megegyeznek a nagyvállalatok, hogy lehetőleg leszorítsák a munkabéretet. Az ország munkássága érdeklődéssel várja, hogy milyen kézzelfogható nyomokat hagy majd a törvényhozásban a Stevens kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére jutott sok értékes adat.

A **"BÉKÉS** megyei Közlöny" jelentése szerint az 1932-33. évben nyújtott előlegekért még mindig 7470 munkanappal, illetve 14.940 pengő értékű munkát tartoznak az inszések Bélcsecsba városának. A hátralelőben lévő családok száma 626. A legtöbb vidéki város ugyanis oly módon gondoskodik a munkanélküliek ellátásáról, hogy ha nem volt alkalmas munka, akkor előleget adott az inszéseknek, akik később vagy késpénzben, vagy munkában rótták le tartozásukat. Sok helyen súlyos terhet jelent az inszéseknek ez előlegek visszafizetése s most a nagy munkaidőben már a munkával is adósok maradnak.

FURCSA VENDÉG
— Tessék helyet foglalni!
— Az kevés, mindent lefoglak. Végrehajtó vagyok.

hallgatott. Evett és hallgatott. Az étel minden baj ellenére is jól esett. Hiszen ő már kikévert a babból, az a valaki még csak most esik bele. Mert a dolgozó kitűdődik. Különb dolgokat is hűvelvezet már ő napfényre. Csak már menne az asszony a dolgára. Mit macerálja őt azokkal a falubeli hiábavalóságokkal.

No, csakhogy köti már a kantarbugyrot! Most aztán kezdődhetik a rendes gondolkodás. Nekifeszítette hátát a léckának. Pipázott, nézte az utat és vezetted gondolatait, vagy ment utánuk.

Az ügy nehéz, de nem veszendő. Kápe haragszik amiatt a vendégoldal-historia miatt. De annak idestova két esztendeje. Réért volna visszaadni a kölcsönt. Különbben is Kápe nem az az ember, aki bolond éjnek idején idejönni, ha alhatik. Haragban vannak Paló Gerőékkel, a szomszédal. Ez asszonyi cselekedétekből származott. Férfiember ilyen asszonyharag miatt nem fog ekkora izletlenségre vetemedni. Van még haragos? A tavalyi csösz, aki azt hiszi, hogy ő turta ki a konvenciójából. Turta a fene! Rajtakapták a szekeresekkel való cimboraságon és utilaput kötöttek a talpára. Ettől kitélnek ilyen furfang, ha nem a városba ment volna munkára. Valami kómi ves mellett dolgozik. Van még haragos? Eleven nincs több.

Tréfa volt ez, semmi más. Ha pedig tréfa, akkor legényféle lehetett. Tréfára a mai inségek között csak ilyeneknek van eszük meg idejük. Hohó, megálljunk csak! Nono! Az lesz a, az Portya fiu! Csakis az, az a kele-

Alig javult a világ áruforgalma

A világkereskedelem 1933-as év előltnék egy negyedére esett a forgalmának jelzőszáma most jelentek meg. Egyelőre még a fellendüléshez fűzött vérmes remények nem váltak valóra. Pedig a "tudomány" képviselői váltig hirdették, hogy válságfordulóhoz értünk.

A válság előtti utolsó évet, azaz 1929-et 100-as számmal véve alapul, Angliában 60-ra, Franciaországban 43, Olaszországban 37-re, Németországban 33-ra, az Egyesült Államokban pedig 30-ra esett a jelzőszám. Bár Oroszországban 1930-ban még reményteljes volt az áruforgalom aránya, 1933-ban a három

évtizednek egy negyedére esett a forgalmának jelzőszáma most jelentek meg. Egyelőre még a fellendüléshez fűzött vérmes remények nem váltak valóra. Pedig a "tudomány" képviselői váltig hirdették, hogy válságfordulóhoz értünk.

A válság előtti utolsó évet, azaz 1929-et 100-as számmal véve alapul, Angliában 60-ra, Franciaországban 43, Olaszországban 37-re, Németországban 33-ra, az Egyesült Államokban pedig 30-ra esett a jelzőszám. Bár Oroszországban 1930-ban még reményteljes volt az áruforgalom aránya, 1933-ban a három

évtizednek egy negyedére esett a forgalmának jelzőszáma most jelentek meg. Egyelőre még a fellendüléshez fűzött vérmes remények nem váltak valóra. Pedig a "tudomány" képviselői váltig hirdették, hogy válságfordulóhoz értünk.

A válság előtti utolsó évet, azaz 1929-et 100-as számmal véve alapul, Angliában 60-ra, Franciaországban 43, Olaszországban 37-re, Németországban 33-ra, az Egyesült Államokban pedig 30-ra esett a jelzőszám. Bár Oroszországban 1930-ban még reményteljes volt az áruforgalom aránya, 1933-ban a három

évtizednek egy negyedére esett a forgalmának jelzőszáma most jelentek meg. Egyelőre még a fellendüléshez fűzött vérmes remények nem váltak valóra. Pedig a "tudomány" képviselői váltig hirdették, hogy válságfordulóhoz értünk.

A válság előtti utolsó évet, azaz 1929-et 100-as számmal véve alapul, Angliában 60-ra, Franciaországban 43, Olaszországban 37-re, Németországban 33-ra, az Egyesült Államokban pedig 30-ra esett a jelzőszám. Bár Oroszországban 1930-ban még reményteljes volt az áruforgalom aránya, 1933-ban a három

évtizednek egy negyedére esett a forgalmának jelzőszáma most jelentek meg. Egyelőre még a fellendüléshez fűzött vérmes remények nem váltak valóra. Pedig a "tudomány" képviselői váltig hirdették, hogy válságfordulóhoz értünk.

A válság előtti utolsó évet, azaz 1929-et 100-as számmal véve alapul, Angliában 60-ra, Franciaországban 43, Olaszországban 37-re, Németországban 33-ra, az Egyesült Államokban pedig 30-ra esett a jelzőszám. Bár Oroszországban 1930-ban még reményteljes volt az áruforgalom aránya, 1933-ban a három

Uj csodarepülőgép

John Howard torontói feltaláló Angliába érkezett, hogy a kormány támogatását kérje "Bellplane" elnevezésű óriási repülőgépe megépítéséhez. A jármű a kormányozható léghajónak, repülőgépek, vízi- és szálmalomrepülőgépek egyesítése, úgy vízre, mint szárazföldre könnyen leszállhat, nincs szükség sem repülőterre, sem hangárra, 1000 méterre.

Ha a robbanásmentes helium gázzal töltött léggömbburkolat kigyulladna, összehajtható szárnyak önműködőleg tartják a gépet a levegőben, motorhiba esetén pedig az önműködő szálmalom szerkezet lassú és sima leszállást tesz lehetővé. Az első "Bellplane" 100 láb hosszú lesz 25 utast fog óránként 100 mérföld sebességgel szállítani és tíz ezer mérföldet repülhet leszállás nélkül.

Ugyancsak érdekes repülőgépet szerkesztett egy Erich Koher nevé német aviatikus. A "rotor" nevű ismert szelvértel hengerek elvének kihasználásával két kárjára könnyű alumíniumhengert alkalmazott vízszintes elhelyezésben. Legőtlesebb azonban, hogy még a szétlét is függetlenül tudja nagyrészt magát, amennyiben emelő erő gyanánt saját lélegzőcsőnek nyomását használja fel elmés szerkezet segítségével. A Berlin melletti sikeres bemutatott találmány nagy érdeklődést keltett az egész világon.

Az amerikai repülés válsága ellenére változatlanul folytak az Amerika és Európa között szervezett repülőforgalom előkészületei. Mialatt száz és száz gép áll tétlenül a hangárokbán és a

océánrepülés tervét dolgozzák. Különösen a Bermuda és az Azori szigetek irányában vezet utonalat tanulmányozzák Dél-Európába, állandóan folynak a meteorológiai megfigyelések és készülnek már a különleges vízirepülőgépek, amelyekre az Atlanti óceán légiszolgálatát akarják bízni. Az első hat óriásgép már a próbatáknál tart, a főbbek építés alatt állnak.

A gépek 32 utas és ezer font posta felvétele mellett 3,000 mérföldet repülhetnek. A postagép 19 tonna, szélessége 100 láb, 4 motorja egyenkint 650 lóerős.

KÖZISMERT GYÓGYFŐVÉSZ.
fogja meglátogatni Sudburyt, Fort Williamot, Fort Francesot és Winnipeget. Olvassa figyelemmel lapunkban elhelyezett Dr. Thuna hirdetését.

A világ fennállása óta nagy szerepet játszik a növényzet, mint az emberiség tápláléka és gyógyászere. Milliók bízna a gyógyfűvek hatásában és térnek vissza évenként a természetes gyógyódnosz egészségük érdekében.

Dr. Thuna vállalta Kanada legnagyobb és legöregebb gyógyfű laboratóriuma, ahol kizárólag növényi anyagokat használnak fel hiras orvosságnak készítéséhez, melyek erőszak adták vissza egészségüket.

Akármiilyen betegségben szenvedjen is vagy bármilyen hosszú ideig tartson betegsége, hamarosan és biztosan visszanyerheti azt, ha bevált és hiras Dr. Thuna gyógyfűnyóvny orvosságát ködül valamelyiket használja.

BAK BÉNI NYOMOZ

Írta: NAGY MIKLÓS

Éjszaka van. Csöndes, sűrű, száraz sötétség. A csöszkunyhóban Bak Béni alszik. A kunyhó országútra néző szegleténél valaki hallgatózik. Bak Béni szuszog, ahogy józsi alvó szokott. Az a sötét valaki gyufát susint, az égő szálal odaérintgeti a szalmához. Vár egy keveset és amikor a tűz perccel kezd, lábujjhegyen tovaoson. Elnyell a sötétség. Bizonyára vissza-vissza néz a munkájára, aztán megint iramodik a kertjára felé.

A lángocska terjengőzik oldalra is, fölfelé is. Emészthet a láng, mert szikkadt szeptemberi éjszaka van. A csöszkunyhó hamar el lehet igit inténi, mert az egész alkotmány nyolc husángra rádobott szalmából van eszkábálva. Csak addig kell az ilyen kullipintyó, amíg a kukoricát török. Ha kitesztult a határ, a csöszé az egész lakhatóság. Feleségével egyszerre hazaviehtik és egyszerre kenyérsütésre ugrahogy elég a szalmája.

A láng még az ászok-hajtásig sem ért, amikor Bak Béni fölretent. Ő azt hirdeti magáról, hogy éhben alszik. Ezt most bizonyította. Pattogást hall. Kiugrik.

— Hüj, a nemjóját!
Eszé tüstént a helyén van. Visszaugrik. Kapja a derékájának való subát. Dobja ki messze a kukoricába. Rohan vissza. Lekapja a gyámfá bütykéről a tarisznyát. Keresi a pipát, meg a csokót. Hol vagy máno?! No még a puskát, a fejszét. Hopp, a kalapja leesett a fejéről! Azt az éjszakás zsiványt ennek a bitang világnak!

Mindenét hamar kimentette. Kezdte rángatni a két nyílásrudat, hogy legalább az megmaradjon. De éppen akkor omlott össze a kalyiba. Félre kellett ugranai a szertepattogó zsártnok elöl. A füst a szemébe facsarodott.

— Hát istentelen kétlábu lehetett! De ha ő eléri! Kimorzsolja belőle minden gonoszságát. Annyi bört nem hagy rajta, amire látéletet vegyen a doktor. Kapja a puskát, fejszét, rohan ki az utra. Fülel a sötétbe, de nem hall semmit a tüzperccéstől. Fut a falu felé. Semmi nesz. Volt ideje a pokolralvalónak elfutni.

— Ki tehette ezt? Hiszen megéghetett volna, ha nincs olyan nyulfüle.
Megemeli a kalapját. Ez az égnek szól, ahonnan mégis csak vigyáznak az emberre. Vajlon haragból csinálták, vagy tréfából? Hát tréfa az ember élete! Dejszen, majd megkoronázza ő ezt a tréfát!

Visszamegy a tűzhöz, ahol egymásra omolva sziszeg a ficsakaró a szalmapernyében. Nézegeti, gondolkozik. Akármi is volt ez, de holnap kinevetik. Szép figura az a csösz, akit kipörkölnék az odújából. Aztán mit szólna az ispán ur a dolgozóhoz? Reggelre a kunyhónak épuig kell állani, mintha misem történt volna.

Vessi a hátát, megy a fűzeshoz, ami ugrányira van a folyóparton. Vágja nagy indulattal a tartófának valót. Közben tapogtatja, melyik a megfelelő. Nem is nyolcát, de tizet vág ki. Cipelt, letezzel. Megy az urasági szérűhöz, az sincs messze. Kötél van a tarisznyában. Összeköti a szal-

mát, hátra veszi, ledobja a kunyhó helye mellett tétel-fordul meg háromszor. Közben dohog, szitkozódik, izzad.

A pernyét karóval a kukoricába toltta. A ficsa kis nevedégek ágait seprőnek köti és el-tisztítja vele a helyzetet. A bal-tával rögtönt hantol és a földet a pörkölégen elszórogatja.

Deregett, mikor a tartófákat ütögette a födbe. Világos lett, mire elkészült a szalmaföddél. Most már jobban el tudta tisztogatni a környéket. Minden el lett intézve. A kunyhó kitünnően állott. Hiszen az egész elő-akkorra, hogy csak ülve lehet benne létezni. Ha meg alszik, a csizmája kinéz belőle.

Most már mindegy! A kár reparálódott. Ment a kuthoz. Legmosta magáról a kormot, szennyet. Utána körüljárt a kukoricában. Nyomok után keresgélte de csak egy átabotában. Az a valaki nem volt bolond a sötétben a kukoricásnak menni. Visszavért, leült a kunyhó elébe, elővette a pipát, hogy gondolkod-zék. A nyomokat legjobb az ésszel kutatni, csak az éri el az ilyen éjjeli kapcabetyárt.

A nagy gondolkodásban bizony elsundított. Nem csoda. Éjfélt óta türeknedik. Arra ébrenlét fel, hogy az asszony megérkezett a napi elemózsíval.

Az asszony mindjárt az orra után neszel:
— Micsoda pörkölt szag van itt?
— Hacsak téged nem pörkölték! — vélte bosszusan Bak Béni.

Az asszony észrevette a rossz kedvet. Beszédit másról, mint a megvevett fehérszemáéhoz illik. De azért csak beszélt. Bak Béni

hallgatott. Evett és hallgatott. Az étel minden baj ellenére is jól esett. Hiszen ő már kikévert a babból, az a valaki még csak most esik bele. Mert a dolgozó kitűdődik. Különb dolgokat is hűvelvezet már ő napfényre. Csak már menne az asszony a dolgára. Mit macerálja őt azokkal a falubeli hiábavalóságokkal.

No, csakhogy köti már a kantarbugyrot! Most aztán kezdődhetik a rendes gondolkodás. Nekifeszítette hátát a léckának. Pipázott, nézte az utat és vezetted gondolatait, vagy ment utánuk.

Az ügy nehéz, de nem veszendő. Kápe haragszik amiatt a vendégoldal-historia miatt. De annak idestova két esztendeje. Réért volna visszaadni a kölcsönt. Különbben is Kápe nem az az ember, aki bolond éjnek idején idejönni, ha alhatik. Haragban vannak Paló Gerőékkel, a szomszédal. Ez asszonyi cselekedétekből származott. Férfiember ilyen asszonyharag miatt nem fog ekkora izletlenségre vetemedni. Van még haragos? A tavalyi csösz, aki azt hiszi, hogy ő turta ki a konvenciójából. Turta a fene! Rajtakapták a szekeresekkel való cimboraságon és utilaput kötöttek a talpára. Ettől kitélnek ilyen furfang, ha nem a városba ment volna munkára. Valami kómi ves mellett dolgozik. Van még haragos? Eleven nincs több.

NE IRIGYELJE MÁSKOR EGÉSZSÉGÉT
MAGA IS EGÉSZSÉGES LEHET, KEVÉS KÖLTSÉG MELLETT ROVISESEN, HA TERMÉSZETES NÖVÉNYI ORVOSGOT HASZNÁL
HIRES EURÓPAI NÖVÉNYTUDÓS MINT A
Dr. THUNA
BALSAM REMEDIES LIMITED
kiküldöttje, személyesen fog a következő helyeken megjelenni:
Sudbury, Ont. június 19 és 20 kedd, szerda Balmoral Hotel
Fort William, Ont. június 22, 23, 24, 25, péntek, szombat, vasárnap, hétvé, Avenue Hotel.
Fort Francis június 26 kedd, Rainy Lake Hotel.
Winnipeg, Man. június 27, 28, 29, 30 és július 1, szerda, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap MacLaren Hotel.
Ha gyengéliked, ne hanyagolja el baját. Ezzel tartozik önmagának és családjának egyaránt. Miért szenvedjen, ha nem szükséges? Adjon új természetnek alkalmat a gyógyításra. Használjon **NÖVÉNYI ORVOSGOT.**
Ne mulassza el az alkalmat és tudja meg miképpen térhet vissza az egészség útjára. Pontos felvilágosítást kap teljesen díjtalanul.
Ne felejtse el a fenn jelzett napokat!
Dr. THUNA
BALSAM REMEDIES LIMITED
TORONTO, ONTARIO
Kanada legnagyobb és legrégebb növényi orvosság laboratóriuma. Alapítva 1888.

Egészséges elvek
Az a fejlődés, amit a nyugati farmerek a termés kezelése és a szervezett gabonaértékesítés terén felmutattak, fényesen igazolják a pool alap-elvek helytálló voltát. Ez lényegében a következő:
A gabonaértékesítés irányítása olyan szövetkezeti szerv ellenőrzése alatt álljon, mely a termelő érdekében dolgozik.
A rendelkezésre álló berendezés üzemigazgatása ne csupán kielégítő, hanem minden gazda részére hozzáférhető legyen.
A gyakorlat megmutatta, hogy a szövetkezeti eszme egy a farmerek, mint az egész mezőgazdaság szempontjából értékes újításnak bizonyult.
Saskatchewan Wheat Pool
HEAD OFFICE: REGINA

2 CENTERT KAPHATÓ SZÁMOKÉNT LAPUNK AZ ALÁBBI ÜZLETEKBEN:

Montreal Que.
HARTMAN'S Stationery Store
1463 St. Lawrence Blvd.
Könyvek, folyóiratok, újságok, író és papíráruk.

ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave.
Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási Ügyek

CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.
Fűszer és csomagolóanyagok
Különlegességek

Toronto Ont.
UKRAINIAN BOOKSELLERS
324 Queen St. West.

UKRAINIAN BOOK STORE
239 Queen St. West

Hamilton, Ont.
ALEX A. KELEN LIMITED
244 James Street North.
Pénzügyi — Bevándorlási engedélyek — Óhazai árucikkek nyáiban és Jogi és közigazgatási Ügyek.

Kitchener Ont.
S. JAROSZ
334 King St. West.
Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigaretta dohány

Winnipeg, Man.
SATURN IMPORTING CO.
Higgins Ave. a CPR szállódával szemben közel a Main Streettől.

MOLNAR GYULA
700 Main St. — "Home Cafe" Étterem és Biliárd, a magyarok találkozó helye. — Óhazai áruk, dohány.

GEORGE SZABÓ
272 Main Street.
Pénzügyi, hajójegyek, bevándorlási engedélyek

Melville Sask.
SIPOS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Lethbridge Alta.
SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South
Pipa és cigaretta-dohány, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta.
LUKÁCS LAJOS
10513 — 96th St.
Telepítési Iroda — Pénzügyi —

KÉRT MÉR ISMERŐSEI RÉSZÉRE INGYEN MUTATVÁNYSZÁMOT?

ARANYER (Hemorroids)
Bámulatos hatású gyógyszer — különleges ARANYER kenőcsünk meg fogja önt szabadítani attól a rettentő nyugtalanságtól, viszketéstől, vértől, vagy kiálló fejtől, a ranyertől. Ma kacsasabb és reménytelen esetben is egy órán belül enyhülnek fájdalmak. Speciális tubusok \$1.00-ért küldünk Önnek.

BORBETEGSÉG (Eczema)
Különleges, viasketőség, eserepeség ellen azonnali enyhülés nyújt különleges "Eczema Ointment" orvosságunk. Sokan hálaátiratot írtak, amiért kellemetlen szenvedésüket megszüntettük. Ök. Ön is rendeljen legelőbb egy kis téglalapot, ára csak 50 cent. Nagyobb téglalapot \$1.00 és \$5.00

MOZZA RENDBE A FOGAIT
Rossz fogak fájdalmat és betegséget okoznak. "TOOTHFIX" (fogmosás) a fogfájást azonnali megszünteti, lyukas fogat betöm, könnyen és fájdalom nélkül. Bárki önmagán könnyen alkalmazhatja. Küldjön 50 centet a teljes felszerelésért.

SHAPIRO'S DRUG STORE
257 Spadina Ave. TORONTO, ONT.

FOGLALÁS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDÉZÉS TORVENYES VEDELMEZ A TENHÉNYÁRAK KÖLTSÉGEIN FELÜL EMELÉSETEL — AZ IZGAZGATÁS EGYSZERESÍTÉSÉT, AZ

Farmer Tudositó

MEGEREDT a várvárt eső a préri legtöbb részén, azonban a szakértők becslése szerint legfeljebb csak féltérmetre lehet számítani. Az Egyesült Államokban május hónap folyamán több mint 100 millió dollárra becsülik a farmerek termésvesztését a megérlelt, de attól tartanak, hogy míg a Kárpátoktól nyugatra 100 millió, keletre 150 millió bushel búzával lesz kevesebb az idei termés.

A VILÁG folyton gyűlésező kormány-kiküldöttel ismét felbeszakították a londoni nemzetközi buzábizottság üléseit. Tekintettel arra, hogy az időjárás viszontagságai miatt napról-napra változik a világszerte helyzet, legokosabbnak vélték, ha június 27-ig elhalasztják a konferenciát. A szárazság következtében azonban remélik, hogy a Rómában kidolgozott buza-árnyom-tervezet mégis csak el tudják fogadtatni az érdekeltektől.

A ROZSDA minden esztendőben milliókra rugó kárt okoz a gazdáknak. Ottawában és Winnipegben két irányban is folyik a kísérletezés ennek a levégőből eredő veszedelmes apró gombafajának a kiküszöbölésére. Az egyik a rozsdálló gabonafajták kitermesztése, a másik pedig különböző rozsdapusztító módszerek alkalmazása. Repülőgépről szórt kénporral érték eddig a legjobb eredményt, azonban ezt a kén aránylag magas ára miatt egyelőre nem bírni ki a farmerek erszénye.

A FAHAMU ujabban igen jól bevált a méregdrága műtrágya helyettesítésére, különösen tőzeges talaj megjavítása céljára. Egy tonna tiszta és nem egészen elfehéredett fahamu felér féltonna örült mészkővel, vagy 200 font műtrágyával. A fahamuban 40-60% mésztartalom, ezenkívül 4-6% hamuszír (pottas) és 1-2% foszfor van, melyek igen előnyösen befolyásolhatják az úgynevezett "savanyu" földek termőképességét.

30 EZER holdat akarnak termékeny területté változtatni a Debrecen melletti Hortobágy sivatagszerű vidékén. A magyar föld mélyében rejlő gáz energijának felhasználásával a tavaszi olvadásokról tárolandó vizet nagyobb távolságra szivattyúzzák és így valóságos paradicsomot varázsolnának a jelenleg kopár vidéken.

A KÓLIKA néven ismert hirtelen emésztési zavar folytán igen sok gazda veszt el néha legjobban, sokszor különösen teljeseleg egészséges igaslovát. Még az állatorvos sem tud mindig segíteni egy-egy ilyen esetben éppen ezért nagy érdeklődéssel kísérik a legújabb ajánlott orvosságot. Az eddigi kísérletek szerint a nyers cukor finomításakor használt, előzőleg légmentes térben égetett állattisztító sóval kevert, a takarmányba keverve igen alkalmas a bélzavarok megelőzésére.

A BÁSKÁK ellen használt fűrészpör és kórpa keverékét a következőképpen megkezik a földművelésügyi kormány által létesített több száz nyugat-kanadai állomáson: 8 font arzén-oxidot tartalmazó minden gallon méregfolyadékkal 12 gallon vízben feloldva, 100 font keveréket áztatnak be. Miután a kereskedelemben ez a fajta méreg nem került forgalomba, a fehér arzén avagy párisi zöld méreg is használható a fenti arányban, bárha ezt még meg is kell szólni és akkor sem olyan hatásos.

WINNIPEG pályaudvarain közel 30 ezer fő hízott marhát, 164 borjút, 40 ezer juhot és 83 ezer sertést irányítottak Kelet-Kanada felé 1934 első négy hónapjában. Az utóbbi tételtől eltekintve a szállítmányok mind magasabbak voltak a tavalyi kiutazásoknál, viszont Keleten 19 ezerral több sertést vágtak le, mint tavaly, melyet az ottani helybeli gazdák tenyésztettek.

ROSSZ JEL
Hogy megy az üzlet?
— Rosszul, még azok sem vásárolnak, akik sose fizetnek.

Megoldották a méhek a munka racionalizálását

Vergilius római költő, kétezer évvel ezelőtt Georgikájának IV. kötetében azt állította, hogy egy olyan eljárással, amelyet Proteus nyilatkozott ki az embekeknek, az elhullott marhák bensejéből méheket lehet tenyészteni. Az írás ezen a sorral mindenesetre azt mutatja, hogy ezeket a méztermelő rovarokat már évezredekkel ezelőtt titokzatosan vette körül. Ma már igen fejlett a tudományos kutatás, de azért a méhek állományának felhasználásával a tavaszi olvadásokról tárolandó vizet nagyobb távolságra szivattyúzzák és így valóságos paradicsomot varázsolnának a jelenleg kopár vidéken.

A méhek már százok óta ismerik például a Taylor-rendszert és a munka racionalizálását, amire mi csak ujabban jöttünk rá. A mondtott rendszernek és a racionalizálásnak az az alapfogalata, hogy azonos munkamozdulatokat gyorsabban és kevesebb fáradsággal tudunk végezni, mint másnével. A fiatal dolgozó méhecske nem is repül folyton különböző fajta virágokhoz, amelynél a néktárt mindig más helyen és más módon kellene keresnie. Ebben az esetben ugyanis különböző munkamozdulatokat kellene végeznie a mézgyűjtésnél. A méhecske — igen bölcsen — megmarad ugyanazon virágfajta mellett.

Természetesen ha például az almafa már elvirágzott, akkor a dolgozó méh "átállítja" magát a lóheré, vagy a thymánál veszi elő, ám egyidőben csak az egyiket. Geoffrey oxfordi egyetem tanár tett ebben az irányban igen érdekes megfigyeléseket. A méhek "virágállandóság" szintén egyike a Teremtő örök dicsőségének. Használati számíthatatlan. Ezzel veszi elejét a természet annak, hogy a virágok bibéire másnével himpor kerüljön. Nem történik tehát olyan keresztetés, amely a legtöbb esetben értéktelen lenne.

Az említett angol tudós behatóan foglalkozott a méhek munkateljesítményével is. Ha a dolgozó méhecske nagyon-nagyon szorgalmas, akkor egy óra alatt átlag 800-1000 virágot tud meglátogatni. Ezekből legjobb esetben egy negyed gramm mézet tud összehordani, ami mindenesetre tekintélyes mennyiség, ha megfontoljuk, hogy háromszorosan felülmúlja a méhecske testsúlyát.

Négyezer óra keresztül, vagyis napi tíz munkórát számíthatva, több, mint egy esztendő alatt kellene a méhecskének dolgoznia, hogy egy-két font mézet gyűjtson. S ez alatt az

idő alatt, amely a méh normális élettartamát tízszerezsen felülmúlja, minden öt percben örült sebességgel kellene visszatérnie a gyakran messzefekvő kaptárba, hogy kiürítse gyomrokábját a sejtékben. Ahhoz tehát, hogy egy font mézet vigyen a kaptárba, olyan utat kellene megtennie, amely két teljes földkörüli utnak felel meg. Ahhoz, hogy egy kis kávékanálnyi méz gyűljön össze, amenynyit mi gondtalanul elfogyasztunk egy harapás kenyérrel, Montrealtól Windsorig kellene repülnie.

Természetesen, mikor a kaptár 50.000-60.000 lakost foglal magában, a munka eredményes egészen más ként fest. Ez a népség szép napon 10-15 font mézet gyűjt, egész nyáron át a

Tíz évvel hosszabb az életünk?

Dr. Oliver, London egyik legtekintélyesebb orvosa kijelentette, hogy az átlagos életkor egy évszázad óta 10-12 esztendővel emelkedett. Ma sokkal több a százévesek száma, mint azelőtt, az egészségügy előrehaladása következtében pedig összehasonlíthatatlanul több a 60 és 70 évesek száma, akik teljes egészségben ugyanolyan munkateljesítményt tudnak végezni, mint életük delén. A nehéz testmunka-határ Oliver szerint 60 esztendő, a szellemi munka terén azonban a 60 évesek is friss szellemről tesznek tanúságot. Az angol lapok az előadások vitatkozó megjegyzéseket fűztek. Utalnak arra, hogy a régi

saját fogyasztás leszámlálásával is közel negyed tonnát. Ha félre tesszük a téli eleséget még akkor is igen szép pénz ez.

Évezredekden keresztül a méz volt az egyetlen édesítő szer, amely a vén Európa lakóinak rendelkezésükre állt. A cukorrépa és a cukornád hasznosítása óta azonban a méz jelentősége lényegesen hanyatlott az emberi háztartásban. Bármilyen változásnak is legyen azonban alávetve a méz fontossága, egy pontban a méhek jelentősége ma is akkora, mint hajdan: gyümölcs és kerti vetemény, takarmány és növényi táplálék csak elenyésző mennyiségben állna rendelkezésünkre, ha a méhek és a méhfajták nem gondoskodnának szorgalmas munkájukkal azok virágainak meglátogatásáról. Olyan teljesítmény ez, amit nem is képes megfelelni méltányolni az emberiség.

BUDAPESTRŐL PÁRISBA — "KOLUMBUSZ" TIKETTEL

A párisi "Matin" híradása szerint vasárnap este a párisi Gare de l'Est pályaudvaron a badeni gyorsvonat beérkezése után a bejáratnál elfogtak egy fiatal embert, akinek nem volt vasuti jegye. Bevitték az őrszobára, ahol elmondta, hogy budapesti születésű magyar állampolgár.

AKAD MILLIOMOS — INDIABAN IS!

Ritka vendég járt odahaza: 24 tagú kisérletével bevontul Budapestre a Rampuri navab, 22 szobát foglaltatott le a "Hun-gária" szálló első emeletén. 770 darab poggyással érkezett a 28 éves fiatal ember, aki négy évvel ezelőtt foglalta el az egyik hindu fejedelemség trónját. Most "ismerkedik" Európával. Felesége az indiai nők hagyományos ruháját viseli, kalap helyett fehér selyem sál takarja a fejét. A Navab kíséretében van miniszterelnöke is, aki már járt Magyarországon. Ismerőseinek elmondta, hogy a fiatal fejedelem hihetetlen gazdag, óránként több mint ezer pengőt keres. Vajon milyen munkával talál ennyi pénzt a derék uralkodó? Minden esetre nem utolsó a "biznisze"-e

Kanadai dollárját
GYORSAN, BIZTOSAN ÉS A LEGMAGASABB ARFOLYAMON KÜLDI AZ ÓHAZABA
GEORGE SZABÓ
272 Main St., WINNIPEG, MAN.
Hajójegyek, Bevándorlási engedélyek

Vadász Ferencnek hívják, 18 esztendő.

A fiatal flu elmondotta, hogy Budapesttől Badenig a vonat út közjén tette meg az utat, azután leszállt a vonatról, néhány napot töltött Badenben, majd ugyancsak a vonat útközjén tovább utazott Párisba. Vadász Ferencnél semmiféle személyazonosságot igazoló okmányt egy bokszer volt a zsebében. A párisi rendőrség letartóztatta és elfogatásáról értesítette a budapesti főkapitányságot.

FELHIVÁS

Felkérem az aiant felsorolatokat, hogy saját érdeklődésemre a jelenlegi elnököt az aiallott főkonkultással mielőbb közöljék:

Csabal Pálné Tótkomlósi, Hamilton. Vágó Bertalan Nyírbo-gát Cainsville. Tóth Anna Eger. Wolf Márton Nagyberzsony, Guelph. Körömdi András (bun da) Rice, Port Colborne. Ben-csik Máttyás Mezőkövesd Delh. Nagy Lajos Bodroghalom Mont-real. Somogyi János s neje Nagy borszöny Cippawa. Tóth István né Ozora, Collins. Harapkó Já-nos Mátészalka, Hamilton. G. Bíró Károly Kisvárd, Hamilton. Szabó László Fínke Coppercliff. Horváth János Szil, Bramford, Toronto. Majoros Lajos Szirma-besenyő Hamilton. Párkas Ist-vánné Szerencs, Kingston. Stier János Tpt, Stratton. Roland Já-nos Jász Montreal. Miskolczi Gyula Edeleny Montreal. Já-kob János Gyöngy, Montreal. Kiss János, Vajdáska Montreal. Ju-bejatránál elfogtak egy fiatal embert, akinek nem volt vasuti jegye. Bevitték az őrszobára, ahol elmondta, hogy budapesti születésű magyar állampolgár.

A LEGFINOMABB ACELBŐL KESZÜLT VALÓDI ÓHAZAI
KIGYÓ VÉDJEGYŰ KASZÁK
90 cm. hosszú 4 1/2 cm. széles. Bérmentve szállítva csak \$2.25
LUKÁCS SÁNDOR
hajójegy, pénzügyi és kereskedelmi irodája
244 James Street North, HAMILTON, ONT.
Az óhazai DIANA SÓSBORSZESZ kanadai egyszorúsítja.

Dr. J. A. BURSTEIN
a winniepei magyarok fogorvosa
Rendelje nyitva esténként.
Szavatoit fájdalommentesül húzás, szakaszerü fogtömés, műfogorok.
652 1/2 Main St. WINNIPEG, Man

CSIPÉSEKRE
Rovar, kigyó és egyéb állat harapásokra a legjobb gyógy szer a Minard Liniment. Hűsít gyógyít a fertőtleníti.
30 KISZIVJA A MÉRGET!

MINARD'S
"KING OF PAIN"
LINIMENT

DRUMAR JÁNOS

— Keressen magának másutt fészket. Talán jó lesz a gyorsjárata "Tycho" erre a célra. Nyomomban követ.
— Engedje meg, hogy kezét megszorítsam ezért a gondolatért.
— Igy kell vezekelnie, amiért elitkolta előttem szándékát. Ezalatt a "Phoenix" annyira alászállott, hogy Adamant hangja közvetlenül is érhetővé vált:
— Minnehaha! — hangzott alá.
— Atyám! Edes, jó atyám!
— Jőjj keblemre! Hagyd ott elpártolt bátyádat!
— Hadd bucsuzzam el tőlük!
— Minek a búcsú egy rövid percre?
— Sokáig nem fogom őket látni.
— Reád nézve hosszú lesz az idő; de meglásd, hogy nekik csak egy percre fog tűnni.
— Csókolj meg bátyám! Csókolj meg Andrea nénem!
— Teringettél, meddig várakoztatsz az én csókompára?
— Hol találkozunk? — kérdezte Tycho.
— Nem fogadok el most semmi kikötést, nem szeretném kitenni annak, hogy ne tartsa be; már pedig ez előrelátható. Majd csak elfogom valahol a világűrben, ha könnyítették szíveiken!
A háló kinyult és Minnehahát boldogan ölelte magához atya.
— Excelsior! — hangzott alá a bucsuzó.
— Excelsior! Az új életbe — ismételte Tycho.
Mint a virágra repülő pillangó, oly könnyed mozgással szállt alá "Tycho". Azonos típusu a "Phoenix"-szel, de anélkül, hogy korlátotna lenne a megállásban. Tycho karjaiba kapta jegyesét és beugrott a gépbe, mely merészen emelkedett fölé.
— Mienk Kelet és Nyugat! Merre menjünk, mond Edes?
— Vigy engem abba a világba, amelyik a te világod!
— Ugy hát menjünk az Alkotás templomába! Ahol a Jég az ur! Ahol hóval van borítva az oltár és kristályfagy az ima. S meglásd, szerelmünkre zöld tavasz fog fakadni a kihalt északi sarkon.
A "Tycho" Labradornak vette irányát s pillanatok múlva csak párszáz fős cillagnak tűnt fel az új siron gyújtott máglyának tüze.

FORRADALOM EGY MAS VILAGON

A hívásra a mennyezet hasadékal közül a nagybetegre szállt az ezüst kolibrimadar.
— Rólad majd meg is feledkeztem, kedves utitársam, akivel a napfényes időkét jártam át. Ki fog téged szeretni, ha Hyawatha elmegy? Neked adom, Paradicsommadár. Fehér Sólomnak is adtam egyet. Menj ezüsttollu madár az asszonyok király-nőjének vállára!
Ajkaikhoz szorítá a madárkát és gyöngéden Andrea vállára helyezte. A kolibri ijedten repült vissza a beteg keblére.
— Velem nem jöhetsz! Ahová megyek, ott nincs napu-gár. Nincsenek zengő reggelek. Virágok nem nyílnak ott. Tedd kezedet homlokompára Fehér Sólom — üzd el az árnyékat szememről — derék leány vagy — te mondatd ezt Fehér Sólom — akkor még nem járt Paradicsommadár a remegő tó partján — akkor nem rejtette a labirint a sápadt leány — akit te úgy sze-retsz Fehér Sólom — vigyázz rá! — fázom — nagyon fázom — miért nem oldod le a kötelet — lebukom a mélységbe — a meden-ce — segits Fehér Sólom!
Az agónia kitörése elől a két nő zokogva menekült. A bok-rok közül az indiai asszonyok vonatott gyászala hangzott elő. Nagy Út maga sütötte a halotti kalácsot a kunyhó kivül. A mágusok fehér golyókat készítettek, a halott vállait átköten-dő. A függöny félreható és Tycho kilépett a gyászszobából.
— Kiszenvetett? — kérdezte az asszony fojtott hangon.
A férfi lehangoztan intett igent fejével.
Azután elmentek mind a hárman megkeresni a sár-ga lli-om kinyitott bimbóját, melyen a pityaltty zengi búvájos da-lát, — leszedni az ezüstöt az imbolygó folyondár tőrékeny szá-rairól és letépni árnyékban rejtőzö virágját.
— Emlékezel én emberem? Te mondatd azt, hogy "diesé-rem a halált!" És mégis elkomorulsz, mikor közeléte megértint szárnyaival kedélyedet.
— Én dicsérem a halált, mert ez ad értéket az életnek! Hí-szen hozzád te Edes — is csak egy friss hantolt siron át jutottam!
— Bátyám! — hangzott utánuk az elmaradt Minnehaha szava. — Ne hagyjatok magamra! Ma még a virágos réten is fé-lek. Újünk le ide! Én majd koszoruba kötöm a virágokat.
A késő óznek verőfényében pirosan lángolt a Big Horn hal-talmas homloka. A napnyugati égnek narancsszínű láthatára meg

A leggyorsabb út Magyarországra
BREMEN - EUROPA
NEW YORK ÁT
A Bremerhavener kikötőből, közvetlen a hajó mellől expressz vonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig
Vagy utazzék a népszerű expresszjáraton:
HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK
KELLEMESEN MÉRSEKELT ÁRAK MELLETT
Ugyancsak rendszeres hajóindulások kőszkedett kabinhajóinkon
Külön vonati összeköttetés Brémából vagy Hamburgból
Feltöltés az utazás a hajó útján
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
673 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN
Royal Bank Bldg., Jasper Ave., EDMONTON

"HAZADNAK
RENDELTELENNEL
LEGY HIVE, OH MAGYARI"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁGI"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SANDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BACS-BODROG MEGYE

A katymári határban nemrégiben két sváb gazda, Róth Sebestyén és Kungl János földjét mélyen felszántotta, hogy szőlővel ültesse be. A 2 láb mély szántás alól váratlanul emberkoponyák fordultak ki. Amikor a szántást befejezték, a barázdák között több, mint ezer emberi koponyát, nagymennyiségű csontokat olvastak meg. Nincs kizárva, hogy régi temetőre akadtak, de akkor is feltűnő, hogy a csontok csak néhány láb mélységben voltak elhantolva. A nyomozás folyamán újabb gödrökre is bukkantak s egy-egy gödörben 30-40 ember holtteste volt elásva. A régészek bevonásával folytatják most a kutatást, hogy tisztáshassák a leletek ügyét.

BORSÓD MEGYE

Véres esemény színhelye volt Alsóbrány község. A falu legényei bált rendeztek, amelyen hivatalosan megjelent egy Haviár László nevű 19 éves tölgydaru fiatalember is. Szörnyen veszedő természetűnek ismerték, emellett nem látták szívesen. Járó József 20 éves gazdaleány fel is szólította, hogy hagyja el a falut. Ezen aztán összeveszték, majd az egész társaság kitérült az udvarra, ahol általános verekezés kezdődött. Haviár a kerítés lécéhez szorította Járót és a csizmaszárból előrántott éles késsel nyakonszurta úgy, hogy Járó eszméletlenül terült el a földön és rövidesen ki is szenvedett. Haviárt lefogták és átadták a csendőrségnek.

CSONGRÁD MEGYE

Szeged tanácsa elhatározta, hogy 350 ezer pengő költséggel kikövezi és csatornázza a Mars-teret. Szeged nemcsak főváros, hanem a mellékköveket is aszfaltozza és ezen túl minden évben nagyobb összeget vesznek fel az utak rendezésére. Együttal 30 hold földet adott a város a gazdasági szakintéző-közép főiskolának gyakorlati oktatás céljaira.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Mezei Ferenc székesfehérvári asztalos egyévi és nyolchónapi fogházbüntetésre ítélték hitelezési csalás miatt. Mezei meg is kezdte büntetésének kitöltését, hat napja azonban visszautasítja a neki járó élelmiszeradagokat. Kijelentette, hogy éhségsztrájkba lép.

POZSONY MEGYE

Pozsonyban azt híresztelték, hogy ismeretlen tettesek éjnek idején dinamittal lébe akarták röptetni a pozsonyi gázyárat. Hajnali félkétkor a gázyár közelében szolgálatot teljesítő rendőr gyanus férfit vett észre. Üldözöbe vette, közben egy másik férfi is előugrott a gázyár falának bemélyedéséből és most már ketten futottak és egy rájuk várakozó 2 osztrák motorkerékpáron elrobogtak. Az gázyár egyik falmélyedésében nagy dobozt találtak amely tele volt dinamittöredékekkel.

KANADAI DOLLÁRJÁÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát. Zlotyot az alantírodánál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármelyik országába. Minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezőleg aláírt nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozni, mi készséggel állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részvételtetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegyek Mindennemű felvilágosítások.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

FORRADALOM EGY MÁS VILÁGON

kétszereződött a mocsarak tökönyugodt felszínén, melybe hosszú évek óta elnyúlt árnyékot rajzoltak a gyászok magasra felnyúló örökzöld fáin.

A falu felől szakgatottan hozta a lengedezni kezdő alkonyi szél a monoton gyászpanasz szomorú sírját. A lehanyatló nap, amint alábukott a láthatáron, lilaszínű ködöt támasztott a távoli bergek előtt, annak áttetsző fátyolába burkolva a messzeséget, de alig áldozott le, az aranyfényű felhők mögött ismét előtűnt a vörösen izzó tükörkép.

— Mit olvasol a tűzbeborult sziklafalról? — kérde Tycho Andrá.

Ez felelte szép tekintetét a bércomorra és elmerült a ragyogó panoráma szemléletében.

— Azt mondja nekem ez a látvány, hogy közel vagyunk az Istenséghez. Ugy szeretnék térdreborulni magasztos oltára előtt és sírni, és sírni és hangtalanul imádni az Örökkévalót!

— Engem is elfogott ez a vágy nem egyszer, mert eme magasztos tiszta, fenséges oltáron egy édes név jelent meg szomjas képzetelem előtt, a Tiéd...

Nagy Út megtört alakja közeledett feléjük. Lassan, vánszorogva lépkedett, mint akit lejutott a fájdalom.

— Fehér Sólom lehajtotta fejét, mikor Hyawatha elment közülük! Fehér Sólom jó szívet volt Hyawatha iránt! Ugy-e Fehér Sólom meg fogja törni az áldozati kalácsot? Ugy-e Paradicsommadár össze fogja törni a vizes edényt? Reszketősek kezem ahhoz, hogy egyenlő darabokra törhessem a kenyeret. Hyawatha anyja rég elkötözött; nem volna, aki kiengesztelne a Földanyát a sózott vízzel.

— Kedvesen él emléktünkben a megboldogult — felelt Andrea — s ennek az emlékek szívesen áldozunk nemcsak most, de a jövőben is. Vidd érdemes Nagy Út ezt a szorút és add oda az asszonyoknak, hogy helyezze sírjára. Hadd várják ott kedvenc virágait, amiket kívánt!

— Elfordult népemtól a Nagy Szellem. A varázsló mégis igazat mondott. A fehér ember szelleme elvitte Fialat Forgószét és elvitte Hyawathát. Kik fognak most megvédeni?

— Bőccségek és harcosaink edzett karjai. Ha pedig versenyben lesz néped, hívd a Két Jobbot. Az meg fog jelenni és segítségedre lesz.

TEMES MEGYE

Temesvár katolikus társadalmában nagy izgalmat keltett, hogy Metzger Márton plebános ellen Jectics névaláírással feljelentés érkezett a rendőrségre, melyben a lelvírő azzal vádolja a prépostot, hogy az oláh nemzeti ünnep alkalmával káplánja elmulasztotta az istentisztelet megtartását. Metzger kijelentette, hogy a vád teljesen légből kapott kóhalmány és minden bizonyonyal valamelyik haragosának bosszújáról lehet szó. Ennek dacára megindították az eljárást a magyar pap ellen.

ZEMPLEN MEGYE

Allig öt perc alatt Tolcsva, Olaszliszka és környékének szőlőtermése jégvízvárat áldozta lett. Dió-, sőt helyenkint tyuktojás nagyságu jégdarabok hullottak alá, amelyek a szépen virító szőlőket úgy elverték, hogy a tökéken csak az üres csontok meredeznek az ég felé. Még a borházak tetejét is rostává lyukasította a jég. Körülbelül ezer katasztrális hold, azaz mintegy 1,300 ezer szőlőterület pusztult el teljesen, de igen nagy az 50-80 százalékos kárral sújtott szőlők száma is. A lakosság a legnagyobb aggodalommal néz a jövő elé, mert a további szőlőmunka elmaradása nagy munkánymort okozhat.

Durva szélsőségbe csapott a magyar-üldözés Erdélyben

Az erdélyi magyarság elvetemült üldözése napról-napra nagyobb arányokat ölt. Átmentük a "Kanadai Magyar Ujság" budapesti szerkesztőségének egyetlen napi postáját és hirtelében az alább vázolt igazságtalanságot foglalhatjuk szomorú koszoruba.

Amikor Kolozsváron és Nagyváradon vad rumán hordák pusztítottak, romboltak és gyújtogattak, Rumániában Tatarescu volt a belügyminiszter. Hiába fordultak hozzá a védetlen erdélyi magyarok, egyszerű vállrándítással intézte el a sok könnyet és jalkálást. Most Tatarescu a miniszterelnök és Erdélyben még sohasem volt oly erős a magyarság sanyargatása és üldözése, mint jelenleg.

A háromszéki magyar tanítók körében nagy az elkeseredés, mert a magyar nyelvű al-

lami iskolákban, ahol csak magyar tanítók vannak minden tanító mellé egy regáti rumán tanítót osztottak be. Elvonják a magyar tanítók fizetésének harmadnegyed részét és azt a kiegészítő oláh tanítónak adják, a magyar tanítók jövedelmük egy negyedével kénytelenek a jövőben bérelni.

Rendelet érkezett a marosvásárhelyi katolikus gimnázium és református kollégium igazgatóihoz, amelyben kimondják, hogy az eddigi rumán és magyar nyelvű iskolai pecsét helyett a jövőben kizárólag rumán nyelvű pecsétet kell használni. A két magyar intézet igazgatóihoz, a bukaresti kultuszminiszterhez felebezt a jogfosztó intézkedés ellen.

Néhány hét előtt Sepsiszentgyörgy központtal megalakult Háromszék megyében a "Műkedvelő Zenekarok Egyesülete", amely körlevelekben értesítette tagjait az egyesületi eseményekről. Az első körlevelet a tagok megkapták, de a második körlevelet a megyei prefektus utasítására a posta visszatartotta azzal az indoklással, hogy magyar nyelvű körleveleket terjeszteni nem szabad, azokat csupán rumán nyelven kell megfogalmazni. Az egyesületnek kizárólag magyar tagjai vannak

akiknek nagy része a rumán nyelvet nem is érti.

A rumán vasutak brassói üzletvezetősége 350 magyar vasutat bocsátott el szolgáltatásból. Ezek legnagyobb részét Csik megye vonalain teljesítették szolgálatot, most kidobták őket az úccára. A szimmagyar vármegyék élére tiszta rumán bizottságokat állítottak. Így például a csikmegyei Gyergyószentmiklósból a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs. A háromszéki bizottság határozataiban a város élére, amely teljesen magyar, olyan közéleti tanácsot helyeztek, melynek egyetlen magyar tagja sincs.

Kis proletárokat ölelt keblére Budapest

Három évvel ezelőtt szociális értékű mozgalom indult meg, hogy a szegény munkások gyermekei alkalmat találjanak a nevelésorakozásra. A társadalmi mozgalom az idén már hivatalosan színezetelt öltött; a főváros Népművelési Bizottsága Nemzeti Gyermekhetet rendezett Anyák napján.

Jóeleve gondoskodtak nemcsak a jövő reményességéről, hanem azokról is akik a gyermekek szórakoztatását irányították. Háromhónapos tanfolyamokat rendeztek, amelyeket azok a tanárnők és tanítónők, akikre a Gyermekhet gondja hátrult maguk is megtanultak játszani. Megtanulták azokat a játékokat, amelyeket a kis gyermekproletárok nem ismertek.

Kitől is tanulhattak volna meg derűs és egyben nevelő hatású játékokat, amikor a mai szülők tele vannak gondokkal és a mindennapi kenyérért való küzdelemben bizony elvesztik játékos kedvüket? Az ilyen kevésbé gondozott gyermekek játéka verkedésből, rakoncátlanságból, legjobb esetben labdarugásból áll. Ezért a Gyermekhet megelőzően a szülők számára is játékdéutánokat rendeztek, hogy a 22 előadásos pedagógiai tanítás meg a szülőket arra, hogyan és milyen játékokra tanítsák meg a gyermekeket.

A Nemzeti Gyermekhet Mozgalom a főváros husz különböző helyén bocsátott modernül felszerelt játszótereket a gyermekek részére. Budapest hirtáknak, homokkereteket, ivókutakat létesített és naponta többszöri öntözéssel és fertőtlenítéssel biztosította a higiénit. 300 gyermek játszott délutánonként egy-egy játszótéren és a Gyermekhet alatt 42 ezer fővárosi

gyermek fogyasztotta el mohó étvágygal a zsemlyét, cukrot, tejet és különféle gyermekcsemegéket, amik hozzáértettek a Gyermekhet örömeihez. A gyermekek közös játékában csak a 6 évesnél nem fiatalabb és 14 évesnél nem idősebb gyermekek vehettek részt s azoknak a gyermekeknek, akiknek lakása túl messze esett a játszóhelyektől, a Beszárkú ingyen villamosjegyet adott. A gyermekek között ezerszámra osztottak szép teljesen ingyen mesés-, képes- és oktató tartalmú könyveket és ennek is nagy sikere volt a kis proletárok társadalmában.

A csemeték egész sereg új játékokat tanultak. A legnagyobb sikere a következő játékoknak volt: brekeke, gomolyító, babzák, hajszá, hullámlabda, védőfogócska, de nagyon tetszettek a tornajátékok és az ugynevezett lélekjelentégyakorlatok is.

Az egy hét leforgása alatt 42 ezer gyermek 84 ezer zsemlyét, illetve kiflit, összesen négy vagyon pécüsteményt s 25 ezer kakaót fogyasztott el. A városi kerületi vezetők 5,000 gyermek számára ingyen virslisbankettet rendeztek, a mutatványosok pedig előadásokkal szórakoztatták az ifjú "közönséget", persze ezt is díjtalanul.

Nem lehet eléggé helyeselelni a Gyermekhet megrendezését, mert annak hatása a gyermekek erkölcsi világában is megmutatkozik. A régi verkedő játékok már nem szórakoztatják őket, nem is vágyanak rájuk, úgy megszerették a Gyermekhet alatt tanultakat. Öröm nézni, hogy milyen tiszták, frissek és vidámak és megalvan bennük az a kiegyensúlyozott boldog derű, ami a gyermekek legszébb ajándéka.

NAGYSZABÁSÚ

óra kiárusítás

Vadonat új 16-os nagyságu 7 köves Elgin órák fehér arany tokban, teljes jótállással \$10. Rendeljen míg a készlet tart.

JOHN R. PISKO

5124th Ave. S. LETHBRIDGE, Alta

MAGYAROK

GYÓGYSZERTÁRA

ahol orvoságot legutányosabban szerzheti be. Recepteket és rendeléseket a legpontosabban elkészítünk és szállítunk vidékre is.

THE FRANK HEDLEY Co.

McFARLAND Bldg. 4th Ave. S. LETHBRIDGE, Alta.

NEMIBAJOK

Elhanyagolt titkos betegségek szomorú következményeit senki el nem kerülheti. Vegye elejét a komolyabb bajnak. Használja azonnal a XXX jelű készletet, mely e bajnak elismert leghatásosabb gyógyszer. A csomagolásról senki sem ismer fel. Titokban használhatja. A készlet ára \$5.00.

A TISZTÁTLAN VÉR IDEZTE BETEGSÉGEK azok, amelyeknek borzasztó következményei ellen haldéktalanul védekeznie kell! Kétféle és számtalanszor kipróbált szere e betegségeknek a "Vörös Kereszt" SARSAPARILLA JÓDKÁLI vértisztító. Egy üveg \$1.25 és 5 üveg egy teljes készlet \$5.00.

VÖRÖS KERESZT PATIKA
12302 R. Buckeye Road.
CLEVELAND, OHIO.

Jelítség levelet kiadó továbbit

Arban Eredményben

KICSI NAGY

Válogatott

APRÓHIRDETÉSE

Egy számban való költségs ára \$5 c.
három számban \$1.25
Bárgyban előre fizetendő

GABONA - TÖZSDE

BUZA — 3 centtel esett.
No. 1. 78 cent; No. 2. 75 c; No. 3. 72 c; No. 4. 69 c; No. 5. 65 cent.
ZAB — 3 centtel esett.
No. 2. CW 25 cent; No. 3. CW 33 c.
ARPA — 2 centtel esett.
No. 3 CW 41 cent. No. 4 CW 38 cent
LEN — 12 centtel esett.
No. 1. CW \$1.58 No. 2. CW \$1.54
ROZS — 5 centtel esett.
No. 1. CW 49 c; No. 3. CW 45 cent.

PÉNZ-PIAC

(Canadian Press június 5-i jelentése)
Amerikai dollár, vételnél — \$1.00 5/16
Angol font — \$5.04
Magyar ePngó — 29.71 cent
Cseh korona — 4.14 cent
Jugo dinár — 2.27 cent
Rumán leu — 1.03 cent
Budapesti jegyzés május 24-én
Kanadai dollár — P 3.25-3.45
Amerikai dollár — P 3.40-3.44

ÁLLAT - VÁSÁR

SZOPOS BORJU 25 centtel esett
Jó — 4.50 — 5.25
Közepes — 3.00 — 3.00
TINO — 25 centtel esett
Jó — 4.25 — 5.25
Közepes — 3.50 — 4.00
OKOR — 25 centtel esett
Jó — 4.25 — 5.00
Közepes — 3.50 — 4.00
SILÁNY — 2.25 — 3.75
BIKA — 25 centtel esett
Jó — 2.00 — 2.25
SILÁNY — 1.25 — 1.78
SERTES változatlan
Válogatott — \$4.50
Nehéz — 8.00
Könnyű — 7.50-8.40
No. 1. Koca — 6.25
No. 2. koca — 5.50
BARANY — 50 centtel esett
Ídel előrendű — 9.00 — 10.00
SILÁNY — változatlan — 5.00 — 7.00
BIRKA — változatlan
Jó — 1.75 — 2.00
SILÁNY — 1.00 — 1.50